

Sygn. akt V KK 450/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kapiński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **S. B.**,

wobec którego warunkowo umorzono postępowanie,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2023 r.,

kasacji wniesionej na niekorzyść przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni

z dnia 29 listopada 2021 r., sygn. akt IX K 563/21,

uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do S. B. w części dotyczącej braku rozstrzygnięcia o nałożeniu obowiązku lub zastosowaniu środka określonego w art. 67 § 3 k.k. i przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Gdyni do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gdyni wyrokiem z dnia 29 listopada 2021 roku, sygn. akt IX K 563/21 na podstawie art. 67§1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne

wobec S. B. na okres próby wynoszący 1 roku, na podstawie art. 67§3 k.k. w zw. z art. 72§1 pkt 2 k.k. zobowiązując do przeproszenia małoletniego pokrzywdzonego oraz na podstawie art. 67§2 k.k. oddał oskarżonego pod dozór kuratora sądowego.

Od powyższego wyroku nie została wniesiona apelacja.

Kasację na niekorzyść oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego wniosł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 67 § 3 k.k. polegające na warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec S. B. bez nałożenia na niego nawiązki w sytuacji, gdy powołany przepis w każdym przypadku warunkowego umorzenia postępowania karnego obliguje sąd do nałożenia na sprawcę przestępstwa środka kompensacyjnego – obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę albo zamiast tych obowiązków nawiązki.

Odpowiedź na kasację wniosł obrońca z urzędu oskarżonego S.B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z art. 535 § 5 k.p.k.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez Sąd Rejonowy przepisu prawa materialnego, tj. art. 67§3 k.k., który miał istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Zgodnie z tym przepisem Sąd warunkowo umarzając postępowanie karne nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości lub w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę albo zamiast tych obowiązków orzeka nawiązkę. Z utrwalonego w tym zakresie orzecznictwa wynika, że stanowcze brzmienie art. 67 § 3 k.k. nie pozostawia wątpliwości, że w sytuacji, gdy istnieją podstawy do orzeczenia obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w całości lub w części, a sąd tego obowiązku nie orzeka, zobowiązany jest do orzeczenia na rzecz pokrzywdzonego nawiązki (wyrok SN z 4 lutego 2020 r., IV KK 327/19).

Należy zatem podzielić stanowisko prokuratora, że orzeczenie jednego z obowiązków wskazanych w art. 67 § 3 k.k., tj. naprawienia szkody, zadośćuczynienia za krzywdę albo nawiązki, jest obligatoryjne w sytuacji, gdy Sąd umarza warunkowo postępowanie karne w każdym przypadku, w którym doszło do

wyrządzenia pokrzywdzonemu krzywdy lub szkody. W niniejszej sprawie nie zostało sporządzone uzasadnienie wyroku, brak jest zatem możliwości poznania stanowiska Sądu meriti odnośnie braku orzeczenia w tym zakresie. Niemniej jednak z ustalonego stanu faktycznego wynika, że niewątpliwie oskarżony będący sprawcą pobicia wyrządził pokrzywdzonemu krzywdę, gdyż spowodował swoim zachowaniem u małoletniego W. S. obrażenia ciała opisane w treści wyroku, skutkujące naruszeniem czynności narządów ciała na czas nieprzekraczający 7 dni. Zatem bez wątpienia istniały podstawy do orzeczenia od S. B. na rzecz pokrzywdzonego obowiązku lub też nawiązki o których mowa w art. 67 § 3 k.k. i uznać należy, że wobec warunkowego umorzenia postępowania orzeczenie w tym zakresie miało charakter obligatoryjny. Zastosowanie zaś środka określonego w art. 72 § 1 pkt 2 k.k. tj. przeproszenia pokrzywdzonego ma, w przypadku warunkowego umorzenia postępowania, jedynie charakter fakultatywny, a tym samym nie eliminuje konieczności nałożenia na sprawcę obowiązku lub orzeczenia nawiązki.

Uwzględniając powyższe rozważania, koniecznym stało się uchylene zaskarżonego wyroku w stosunku do S. B. w części dotyczącej braku rozstrzygnięcia o nałożeniu określonego obowiązku lub o zastosowaniu środka z art. 67 § 3 k.k. i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Gdyni do ponownego rozpoznania, który to Sąd, będąc związany zapatrywaniem prawnymi i wskazaniem Sądu Najwyższego (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.) podda wnikliwiej analizie kwestię prawidłowego zastosowania art. 67 § 3 k.k. w niniejszej sprawie. Następnie wyda orzeczenie we wskazanym zakresie, które - w razie zaktualizowania się takiej konieczności - uzasadni w sposób zgodny z właściwymi przepisami procedury karnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[as]